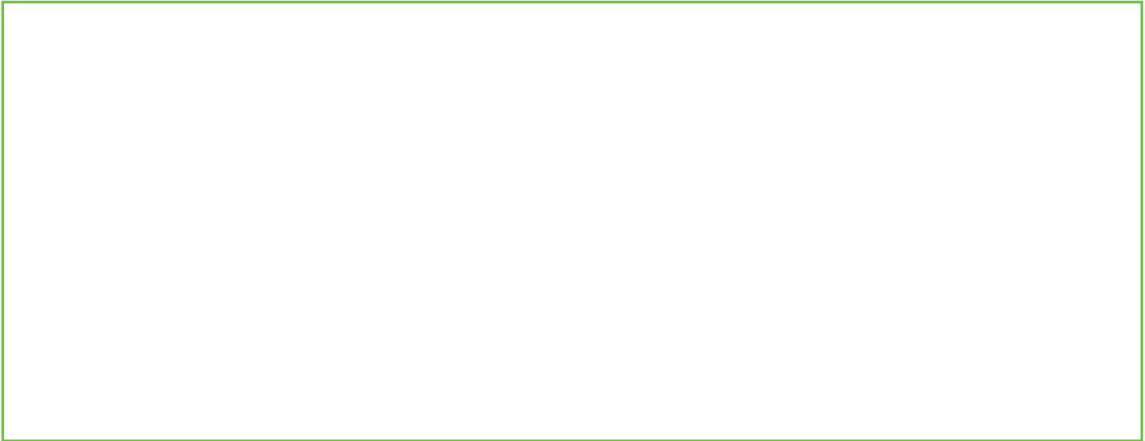

Κύπρος: το φυσικό περιβάλλον

Δραστηριότητες

1.

Με τη βοήθεια του χάρτη του βιβλίου σου ζωγράφισε κι εσύ στο πλαίσιο που ακολουθεί τον γεωμορφολογικό χάρτη της Κύπρου. Σημείωσε και τα ονόματα βουνών, ποταμών, πεδιάδων και άλλων γεωμορφολογικών στοιχείων που θα ζωγραφίσεις.

2.

«Στείλε» στην Κύπρο ό,τι της ταιριάζει:

ΚΥΠΡΟΣ ●

- Νησί της Δυτικής Μεσογείου
- Έντονος οριζόντιος διαμελισμός
- Ηπειρωτικό κλίμα
- Οροσειρά της Ίδης
- Τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου
- Κόλπος της Μόρφου
- Μεγάλες φυσικές λίμνες
- Λίβας (θερμός άνεμος) από την Αφρική
- Οροπέδιο Λασιθίου
- Πεδιάδα Μεσαριάς

3.

Λύσε τον γρίφο και θα μάθεις πώς ονομαζόταν η Κύπρος στα παλιά χρόνια, επειδή στο έδαφος της αναπτύσσονταν πολλά ερπετά εξαιτίας του θερμού κλίματος και των μεγάλων διασπημάτων ανομβρίας.

Το ψηλότερο βουνό της οροσειράς του Τροόδους

Τα κατασκευάζουν οι Κύπριοι για άρδευση και ύδρευση

Της Κύπρου είναι θερμό και ξηρό (αντίστροφα)

Είναι και του Πενταδάκτυλου

Γι' αυτήν κατασκευάζονται φράγματα και λίμνες

Ποταμός που διαρρέει το λεκανοπέδιο της Μόρφου

Στον κόλπο της εκβάλλουν μικροί ποταμοί

Κύπρος: το ανθρωπογενές περιβάλλον

Δραστηριότητες

1. Διάβασε το παρακάτω κείμενο και βρες τα στοιχεία που ενώνουν την Κύπρο με τη βυζαντινή ιστορία. Γράψε τα συμπεράσματά σου.

«Όταν γίνονταν οι αλληπάλληλες πειρατικές επιδρομές των Σαρακηνών στην Κύπρο, οι βυζαντινοί αυτοκράτορες έστελναν ηρωικούς Έλληνες πολεμάρχους από τον Ταύρο της Μικρασίας να προστατέψουν το νησί. Ήταν οι λεγόμενοι Ακρίτες που φύλαγαν τα σύνορα.

Όταν ένας από τους πιο δυνατούς παλικαράδες Σαρακηνούς, ύστερ' από φοβερή μάχη με το Διγενή, βγήκε νικημένος, για να σωθεί από του Ακρίτα τα χέρια, μπήκε σ' ένα πλεούμενο και τράβηξε για την Κύπρο, απ' όπου θα πήγαινε στη Συρία. Ο Διγενής τον πήρε στο κατόπι και βγήκε στην Κερύνεια. Κι ότι κόντευε να τον προφτάσει, βλέπει ξαφνικά να ορθώνεται μπροστά του ένα πελώριο βουνό, που δεν ήταν από πέτρα φτιαγμένο, αλλά ήταν τόσο μαλακό σαν το προζύμι. Ο Διγενής θέλησε να το ανεβεί, για ν' αγναντέψει πίσω απ' αυτό τον καταδικωμένο εχθρό του. Βάζοντας μεγάλη δύναμη, απλώνει το τεράστιο χέρι του στην κορφή του βουνού, αρπάζεται απ' αυτήν και πηδάει από την Κερύνεια στην Κυθρέα, αφήνοντας τα σημάδια της χερούκλας του πάνω στο βουνό, που πέτρωσε και από τότε ονομάστηκε Πενταδάχτυλος».

Αθηνά Ταρσούλη, Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ, 1995, Στ' Δημοτικού, ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

.....

.....

.....

.....

2. Η Αφροδίτη, η θεά της ομορφιάς, εponομάζεται Αφροδίτη Παφία, επειδή ένα πολύ σημαντικό ιερό της βρίσκεται στην Κύπρο.

Στον κόλπο της Αμμοχώστου η περιοχή της Σαλαμίνας κατοικήθηκε στην αρχαιότητα από τον Τεύκρο, γιο του Τελαμώνα, βασιλιά της νήσου Σαλαμίνας του Σαρωνικού.

Τι παρατηρείς από αυτές τις πληροφορίες που πήρες;

.....

.....

.....

3. Έχετε γνωστούς ή φίλους Κυπρίους; Αν ναι, ζητήστε τους να σας στείλουν μία κάρτα με μνημείο ή αξιοθέατο μιας περιοχής, για να γνωρίσετε κι εσείς κάτι όμορφο από το νησί. Αν όχι, μπειτε στο διαδίκτυο και διαλέξτε εικόνα που προκαλεί τον θαυμασμό σας. Ο δάσκαλος ή η δασκάλα θα σας βοηθήσουν να βρείτε διεύθυνση στο διαδίκτυο.

Χώρος για την κάρτα σας

Ο ελληνισμός της διασποράς

Δραστηριότητες

- 1.** Γίνε ένας μικρός ρεπόρτερ*. Ψάξε στο περιβάλλον σου (γείτονες, φίλους, συγγενείς) να βρεις ανθρώπους των οποίων οι συγγενείς έφυγαν από την Ελλάδα. Ρώτησε αν είναι δυνατό να έρθεις σε επαφή μαζί τους με αλληλογραφία. Αν μπορέσεις, κάνε έναν κατάλογο ερωτήσεων που θα τους υποβάλεις, όπως π.χ. πότε έφυγαν, γιατί, τι άφησαν εδώ, πώς έφθασαν εκεί, τι ένιωσαν τότε, τι νιώθουν τώρα... Υπάρχουν κι άλλες ερωτήσεις που μπορείς να τους κάνεις. Να συντάξεις το ρεπορτάζ σου και να το παρουσιάσεις στην τάξη.

*ρεπόρτερ: δημοσιογράφος που ερευνά και συγκεντρώνει πληροφορίες για θέματα και γεγονότα της επικαιρότητας και τα συντάσσει σε άρθρα για να τα δημοσιεύσει (σε εφημερίδα, περιοδικό) ή να τα παρουσιάσει στο κοινό από την τηλεόραση ή το ραδιόφωνο.

Ερωτήσεις

Απαντήσεις

.....

.....

.....

.....

.....

- 2.** Σημείωσε με ένα Χ τους λόγους που αναγκάζουν τους Έλληνες να φύγουν από την πατρίδα και να εγκατασταθούν σε άλλη χώρα:

- α) Αναζήτηση καλύτερου και πιο επικερδούς επαγγέλματος
- β) Κακή οικονομική κατάσταση της χώρας
- γ) Πολύ δύσκολες κλιματικές συνθήκες στην περιοχή τους
- δ) Πολιτικές διαφωνίες και αναταραχές
- ε) Ανάγκη για σπουδές Ανώτατης Εκπαίδευσης

- 3.** Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της λέξης «ΔΙΑΣΠΟΡΑ».

Δ _____

Η Ελλάδα σε κάθε τέτοια στιγμή έχει συμπαραστάτες τα παιδιά της που ζουν μακριά

Ι _____

Μόνο με τέτοιες παρεμβάσεις προς τις κυβερνήσεις τους οι απόδημοι Έλληνες βοηθούν την πατρίδα

Α _____

Σ' αυτή τη χώρα ζουν πάρα πολλοί Έλληνες

Σ _____

Τους έχει η Ελλάδα, όταν αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα

Π _____

Εξαιτίας αυτών των διαφωνιών και αναταραχών έφυγαν πολλοί Έλληνες από την πατρίδα

Ο _____

Έτσι λέγονται οι Έλληνες που έχουν εγκατασταθεί σε άλλες χώρες

Ρ _____

Και σ' αυτή τη χώρα ζουν πολλοί Έλληνες

Α _____

Κι έτσι λέγονται οι Έλληνες της διασποράς

Το ελληνικό στοιχείο στις αρχαίες ελληνικές εστίες

Δραστηριότητες

1. Γύρω από τη Μαύρη Θάλασσα διακρίνεις ελληνικά ονόματα πόλεων. Τι συμπεραίνεις από αυτό; Ποιο είναι το αποτέλεσμα της διάδοσης της ελληνικής σκέψης και του πολιτισμού;

Εικόνα 47.1: Εστίες Ελληνισμού στη Μαύρη Θάλασσα

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Στον χάρτη 47.3 του βιβλίου σου διάλεξε μία αρχαία ελληνική εστία, διάβασε για την περιοχή αυτή σε μία εγκυκλοπαίδεια και προσπάθησε να επισημάνεις τον λόγο για τον οποίο οι Έλληνες κατοίκησαν εκεί.

.....

.....

.....

.....

.....

13ο φύλλο αξιολόγησης

1.

Ποιοι ήταν εκείνοι που κατοικούσαν από τα παλαιότερα χρόνια στην Κύπρο; Μπορείτε να εξηγήσετε πώς βρέθηκαν στα εδάφη της;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.

Από την αρχαιότητα οι πρόγονοί μας έφευγαν από τον ελλαδικό χώρο και δημιουργούσαν αποικίες κυρίως σε παραλιακές περιοχές. Γιατί το έκαναν αυτό;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.

Η μετανάστευση των Ελλήνων συνεχίστηκε μέχρι τους νεότερους χρόνους για διαφορετικούς όμως λόγους. Μπορείτε να εξηγήσετε μερικούς από τους λόγους αυτούς;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

